

Tilleggserklæring om helse for diabetikere ved søknad om førerkort mv. NA 202B

Til:
Fylkeslegene

Brev
januar 1999

(Gis i tillegg til og i samsvar med ordinær legeattest på NA 202. Se veiledning på baksiden)

Fornavn, mellomnavn	Etternavn	Personnummer

Dersom søknaden gjelder kl. C1, C, D1, D eller kjøreseddel må det søkes om dispensasjon fra forskriftens helsekrav. Helseattestene (NA 202 og NA 202b) må i tilfelle vedlegges begrunnet søknad til fylkeslegen i søkers hjemfylke. Søknad om dispensasjon skrives av søkeren, ikke av legen.

Besvares av søkeren		Ja	Nei
1	Vet De at for lavt blodsukker (hypoglycemi) kan nedsette bevisstheten og dømmekraften	☐	☐
2	Har De hatt hypoglycemi med bevissthetsnedsettelse i løpet av de siste 12 måneder?	☐	☐
3	Er De i stand til å merke hypoglycemi i god tid før den påvirker bevisstheten?	☐	☐
4	Vet De at diabetikere alltid skal ha med sukker under kjøring?	☐	☐
5	Har De lest veiledningen/orienteringen på baksiden av denne blanketten?	☐	☐

Jeg erklærer at jeg kjenner førerkortforskriftens krav til helse (gjengitt på NA 202) for den/de klasser jeg har søkt om. Opplysningene ovenfor er korrekte. Jeg er klar over at det er straffbart å gi feilaktige opplysninger.

.....

.....

Sted og dato

Søkerens underskrift

Besvares av legen		Ja	Nei
6	Er De den lege som vanligvis behandler/kontrollerer søkeren for diabetes, eller er De spesialist i indremedisin? (Hvis "nei" er attesten ikke gyldig.)	☐	☐
7	Bruker søkeren insulin? Spesifiser i tilfelle nedenfor	☐	☐
8	Bruker søkeren perorale antidiabetika? Spesifiser i tilfelle nedenfor	☐	☐
9	Har søkeren hatt hyppige hypoglycemier, eller hypoglycemier som har vært plutselig innsettende eller vanskelige å merke i tide? Spesifiser i tilfelle nedenfor, og kryss av korrekt i NA 202 pkt. 2.	☐	☐
10	Hvis "Ja", er det satt inn tiltak for å hindre dette? Spesifiser nedenfor	☐	☐
11	Har søkeren øyekomplikasjoner? Spesifiser i tilfelle nedenfor, og kryss av på NA 202 pkt. 13-18	☐	☐
12	Har søkeren karkomplikasjoner som omfattes av førerkortforskriften? Se NA 202 pkt. 7 og 8.	☐	☐
13a	For kl. C1, C, D1, D eller kjøreseddel: Jeg mener det er forsvarlig å gi dispensasjon fra helsekravene for kl. .... (spesifiser). Gi medisinsk begrunnelse under "Utfyllende opplysninger" (Yrkesmessige behov skal	☐	☐

søker selv redegjøre for i sin søknad om dispensasjon)

13b Hvis "ja": Sykdommens stabilitet tilsier at evt. dispensasjon bør revurderes om ..... år

Utfyllende opplysninger: .....

Antall ekstra ark vedlagt o

Jeg erklærer at jeg kjenner førerkortforskriftens helsekrav, og at denne attest er avgitt i samsvar med disse og med Helsetilsynets veiledning for utfyllingen, IK-2562. Jeg er også kjent med legelovens § 48 med forskrift, som pålegger meg å advare innehaver av førerkort eller kjøreseddel dersom førerkortforskriftens helsekrav ikke er oppfylt.

Sted og dato

Legens underskrift og stempel

Htil19.05.98/3068

Veiledning og informasjon

Denne blanketten (NA 202b) skal utfylles sammen med "Helseattest for førerkort m.v." NA 202 når søkeren har diabetes mellitus som behandles med insulin eller perorale antidiabetika. Begge attester skal utfylles fullstendig, da de supplerer hverandre. Konklusjon og eventuelle vilkår skal anføres på NA 202, og det skal være samsvar mellom de to attestene.

Førerkortklasser og førerkortforskriftens helsekrav er gjengitt på blankett NA 202

Førerkort kl. A, B(E), S eller T

Medikamentelt behandlet diabetes er i seg selv ikke til hinder for å anse førerkortforskriftens helsekrav for oppfylt for kl. A, B(E), S eller T, dersom ikke komplikasjoner eller andre sykdommer diskvalifiserer. Attesten fungerer som en sjekkliste for søkeren, legen og trafikktasjonen. Forskriftens helsekrav er ikke oppfylt for noen annen klasse eller kjøreseddel.

Førerkort kl. C1, C, D1, D, kompetansebevis for utrykningskjøretøy og/eller kjøreseddel

Førerkortforskriftens helsekrav er ikke oppfylt. Søkeren kan søke fylkeslegen om dispensasjon. Søknad stiles og sendes til fylkeslegen. NA 202 og NA 202b må utfylles og medsendes. NA 202b gir i denne sammenheng viktige opplysninger ved fylkeslegens saksbehandling. Det kan om nødvendig redegjøres for spesielle forhold på eget ark. Det er søker som søker, ikke legen. Legen har etter forvaltningslovens § 12 ikke anledning til å "søke på pasientens vegne", dersom legen ikke også er advokat, eller søkeren gir sin skriftlige fullmakt. Søknad om dispensasjon må være begrunnet. Kjøringens art og omfang, og eventuelle særlige forhold søkeren mener det bør tas hensyn til, bør beskrives og om mulig dokumenteres. Eventuelt avslag kan påklages innen tre uker. Klagen stiles til Statens helsetilsyn, men sendes til fylkeslegen for revurdering og vedlegg av saksdokumenter.

Kommentarer til enkelte punkter

Attestens pkt. 2: Hvis "ja" skal NA 202 besvares med "ja" i pkt. 2b, og forskriftens krav er ikke oppfylt for noen klasse.

Attestens pkt. 9: Hvis "ja" kommer forskriftens bestemmelse om anfallsvis opptredende hjerneforstyrrelser kommer til anvendelse. Kryss av korrekt i NA 202 pkt. 2.

NA 202's pkt. 22, revurdering: For kl. A, B, S eller T bes legen foreslå gyldighetstid på grunnlag av sykdommens stabilitet. Personer under 50 år med velregulert, ukomplisert diabetes kan ofte gis 10 år. Kortere hos eldre, ved rask progresjon av komplikasjoner eller dårlig kontroll. For øvrige klasser skal legen gi fylkeslegen råd om varighet av eventuell dispensasjon, se NA 202b pkt. 13b

Mer informasjon finnes i "veiledning for utfylling av helseattest for førerkort mv.", IK-2562. Utdrag er gjengitt nedenfor.

Utdrag fra "Veiledning for utfylling av helseattest for førerkort m.v.", IK-2562

Pkt. 6 - Diabetes mellitus

Insulinbehandling kan føre til bevisstløshet og kramper med svært kort varsel. Hypoglykemi kan også nedsette dømmekraft og oppmerksomhet uten at bevisstheten tapes helt. Moderne diabetesbehandling har ikke eliminert risikoen for hypoglykemi, kanskje tvert imot. Dessuten kan sykdommen på lengre sikt medføre sykdom i bl.a. hjerte-kar og øyne. Konsekvensene av hypoglykemi kan bli særlig alvorlige i tungt kjøretøy eller ved persontransport.

Yrkessjåførvirksomhet kan også føre til uregelmessig livsførsel og måltider, slik at hypoglykemi-risikoen øker. Da tiden en yrkessjåfør tilbringer bak rattet er lang, øker den samlede risiko for uheld. Insulinbehandlede diabetikere bør derfor ikke drive yrkesmessig sjåførvirksomhet, ikke kjøre tyngre kjøretøyer og ikke drive persontransport.

Legeattest

(Det) kreves tilleggsattest fra vedkommendes faste lege eller spesialist i indremedisin (blankett nr.NA 202b). Det kan også i andre tilfelle bes om attest fra indremedisiner når dette anses nødvendig, jf. § 10 nr. 3 siste ledd.

Klasse A, B(E), S og T

Velregulert diabetes hindrer vanligvis ikke at førerkortforskriftens helsekrav anses oppfylt for disse klasser. Tilstanden bør revurderes (attestens pkt. 22), vanligvis etter 10 år, tidligere hvis sykdommen er under mindre tilfredsstillende kontroll, eller hvis det er komplikasjoner under utvikling.

Hypoglykemier

Hvis det er hyppige hypoglykemier, som pasienten ikke oppdager i tide, kan sykdommen omfattes av bestemmelsene om anfallssykdom, jf. pkt. 2.

Klasse C1(E), C(E), D1(E), D(E) og kjøreseddel

Førerkortforskriftens helsekrav er ikke oppfylt for disse klasser. Fylkeslegen følger en forsiktig dispensasjonspraksis for førstegangsutstedelse. Ved fornøyelse er dispensasjonspraksis mer liberal, dersom avslag vil bety tap av allerede etablert erverv, forutsatt at sykdommen er velregulert og søkeren har god evne til å merke hypoglykemi. Legen bør redegjøre for disse forhold i attesten, som pasienten vedlegger sin søknad til fylkeslegen. Perorale antidiabetika medfører langt lavere risiko for hypoglykemi enn insulin. Slike midler er likevel omfattet av forskriften fordi overgang til insulin må påregnes, og fordi man ikke ønsker at førerkortforskriftens krav skal påvirke valg av behandling. Dersom pasienten er velregulert på en moderat dose perorale antidiabetika, og det ikke har vært hypoglykemiproblemer, vil dispensasjon kunne påregnes for fornyelser. Likeledes vil type II diabetikere som behandles med insulin i moderate doser, og der det ikke har vært hypoglykemiproblemer, kunne regne med mer liberal vurdering enn type I diabetikere, fordi følelsrisikoen som regel er vesentlig lavere.

Sikker kjøring forutsetter at sykdommen er under tilfredsstillende kontroll, at blodsukkeret ikke er for lavt, og at hypoglykemi umiddelbart kan korrigeres. Følgende **vilkår** bør derfor anbefales [...]: "Førerkort bør gis mot at søkeren forplikter seg til å:

- følge de råd, de kontroller og den medikasjon behandlende lege mener er nødvendig

- alltid ha med sukker under kjøring" Htil19.05.98/3086_